

Lahjoitusprofessorin rahoitukseen osallistuminen

243/00.04.01/2017

MH § 158

Oulun yliopiston Kajaanin yliopistokeskus on osoittanut Kainuun maakuntahallitukselle seuraavansisältöisen pyynnön osallistua Kajaaniin sijoitettavan modernin biojalostuksen professorin osarahoitukseen:

"Lahjoitusprofessori moderniin biojalostukseen, rahoitussuunnitelma

Neuvottelussa 6.9. Oulun yliopiston teknillisen tiedekunnan dekaanin Riitta Keiskin kanssa saimme vahvistuksen yliopiston sitoutumisesta Kajaaniin sijoitettavaan modernin biojalostuksen lahjoitusprofessoriin ja yliopiston vastinrahoitukseen. Oulun yliopiston rehtori Jouko Niinimäki on antanut hankkeelle täyden tukensa ja toivoo sen etenemistä maaliin.

Teknillinen tiedekunta tulee asettamaan professorin tehtävän tarkempaa määrittelyä varten työryhmän, jonka puheenjohtajana toimii Vesa Virtanen. Työryhmään pyydetään kaikkien rahoittajien edustajat. Tehtävän määrittelyn jälkeen professori voidaan julista haettavaksi, haku tulee olemaan kansainvälinen. Dekaanin Keiski vastaa asian jatkovalmistelusta yliopiston sisällä, ja vie sen rehtoraatin käsittelyyn, kun tehtävän määrittely on tehty. Teknillinen tiedekunta on jo aiemmin varautunut lahjoitusprofessoriin sisällyttämällä sen henkilöstösuunnitelmaansa.

Kainuun Liiton maakuntajohtajan kanssa on käyty neuvottelu 23.8. maakuntaliiton osallistumisesta professorin rahoitukseen. Maakuntajohtaja Pentti Malinen ilmoitti olevansa valmis viemään rahoituspäätöksen käsittelyyn maakuntahallitukseen heti kun Oulun yliopiston vahvistus virantäytön käynnistämisestä saadaan. Maakuntajohtaja on saanut tiedon eilisestä neuvottelusta.

Luonnonvarakeskus LUKE osallistuu professoriin, asiasta sovittiin periaatetasolla myös eilen 6.9. LUKE:n pääjohtajan Mari Wallsin kanssa, joka nimesi LUKE:n yhteyshenkilöksi ja edustajaksi tehtävän määrittely -työryhmään tutkimusylivohtaja Johanna Buchertin. LUKE:n rahoitusosuudesta keskustellaan Mari Wallsin kanssa tarkemmin Kajaanissa yliopistokeskuksen avajaisten yhteydessä.

Teknillinen tiedekunta voi käynnistää tehtävän määrittelyn välittö-

mästi, mutta hakukuulutusta varten tiedekunta tarvitsee vahvistuksen osapuolten rahoituksesta. Lahjoituskausi on kolme vuotta + kaksi optiovuotta. Optiovuosien rahoituksen määrästä päätetään myöhemmin sen mukaan, millainen tarve siihen on. Yliopiston kanssa lahjoitusprofessorista myöhemmin tehtävään sopimukseen kirjataan lahjoitusvuodet ja kolmen ensimmäisen vuoden lahjoitusrahoitus, sekä tavoite että yliopisto jatkaa professuuria lahjoituskauden jälkeen omalla rahoituksellaan.

Kajaanin kaupungilla on rahoitukseen osallistumisesta talousarviossa 2017 tehty päätös ja rahoitusvaraus 100.000 euroa vuodessa taloussuunnitelmavuosille 2018-2019. Tälle vuodelle varaus oli 50.000 mutta se jää käyttämättä, koska professuuri ei ehdi käynnistyä tämän vuoden aikana. Kaupungin talousarvioon 2018 sisällytetään taloussuunnitelman mukainen 100.000 euron rahoitusosuus ja sama summa taloussuunnitelmavuosille 2019-20.

Pyydämme nyt teitä ilmoittamaan sitoutumisenne lahjoitusprofessorin rahoitukseen kolmeksi vuodeksi 2018 – 2020 sekä optiovuosiin 2021 - 22 edellä esitetyllä tavalla. Aiemmissa keskusteluissa esillä olleen mukaisesti esitämme kohteliaimmin teille Kainuun liiton rahoitusosuudeksi 100.000 euroa vuodessa vuosina 2018 – 2020. Osapuolten rahoitussitoumukset kirjataan kootusti yliopiston teknilliselle tiedekunnalle toimitettavaan rahoitussuunnitelmaan.

Professuuriin sisältyy alusta alkaen myös tutkimusryhmän käynnistämisen resursointi, kuten liitteenä olevan yhteisneuvottelun 8.8. muistioon on kirjattu. Professuurin pääteemana on muistion kirjattu biotalouden tuotantoprosesseihin liittyvä on-line biomittaus ja lisätarkennuksena biomittausten biokemia puuhun tai puupohjaisiin massoihin. Tehtävän tarkempi määrittely tapahtuu teknillisen tiedekunnan asettamassa työryhmässä. Mikäli haluatte vielä ennen rahoitussitoutumustanne keskustella tarkemmin professuurin tehtävän määrittelystä ja sovellusalueista (Vesa), tai haluatte muuta lisätietoa (me molemmat), niin voitte vapaasti olla yhteydessä meihin.

Yhteistyöterveisin, Vesa Virtanen ja Risto Hämäläinen"

Modernin biojalostuksen lahjoitusprofessori tukee erinomaisesti Kainuun maakuntaohjelman 2018 - 2021 ja siihen sisältyvän Kainuun älykkään erikoistumisen strategian sekä Kainuun biotalousstrategian tavoitteita 2015 - 2020.

Kainuu biotalousstrategian sekä maakuntaohjelman elinkeinojen kehittämisen tavoitteena on luoda Kainuuseen lisää kannattavasti toimivia biotalouden liiketoimintaekosysteemejä. Kainuuseen tulee saada eri toimialojen veturiyrityksiä eli kasvavia vientiyrityksiä ja toimialavetureita julkiselle sektorille ja näiden ympärille alihankintayrityk-

siä sekä tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoimintaa.

Lahjoitusprofessuurihankkeeseen ovat taloudellisesti jo sitoutuneet Valmet Automation ja St1. Kainuun liiton toiveesta hankkeen valmisteluun on osallistunut myös KaiCell Fibers Oy, jonka tulevia intressejä (BioFutureFactory) hanke edistää. Biojalostuksen professori ja hänen tutkimusryhmänsä tekevät siten alusta asti tiivistä yhteistyötä alueen yritysten kanssa. Eli näin hanke synnyttää ja vahvistaa biotalouden liiketoimintakekosysteemiä erityisesti Renforsin Rannan alueella sekä veturiyritysten vaikuttavuutta Kainuun aluetalouteen. Professorista tutkimusryhmineen kehitetään yksi toimialaveturi, joka osaltaan synnyttää uusia yrityksiä ja uutta liiketoimintaa.

Maakuntaohjelman tavoitteena on Kainuun koulutustarjonnan monipuolistaminen. Tätä tavoitetta tukee professuuriin liittyvä sähköisiä ympäristöjä käyttävä opetustoiminta, jonka kautta pitää pystyä antamaan Kainuun biotalouden työvoiman osaamistarpeisiin vastaavaa koulutusta.

Professuurin tutkimuksen pääteemana on biotalouden tuotantoprosesseihin liittyvä on-line biomittaus sekä biomittausten biokemia puuhun tai puupohjaisiin massoihin. Teemat sopivat erityisen hyvin seuraaviin Kainuun älykkään erikoistumisen painotuksiin: mittaustekniikan sovellukset sekä biotalouden teollisuuden prosessi- ja ympäristömonitorointi. Kokonaisuutena älykkään erikoistumisen kehittämiseksi pyritään investointien, teknologian, yritysten ja osaamisen saamiseen alueelle sekä Kainuun viennin jalostusasteen ja volyymin kasvattamiseen. Professori vahvistaa näitä prosesseja ja tuloksia.

Mikäli Kainuun liitto osallistuu Kajaanin kaupungin tavoin 100 000 euron vuosipanoksella hankkeeseen, varmistuu hankkeen suunniteltu talousarvio yhdessä yritysrahoitussitoumusten kanssa ja asia etenee Oulun yliopiston päätöksentekoon.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai aluekehitysasiantuntija Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää Kainuun liiton osallistumisesta Oulun yliopiston Kajaaniin sijoitettavan modernin biojalostuksen lahjoitusprofessuurin rahoitukseen 100 000 eurolla vuodessa kaudella 2018 - 2020. Rahoitus varataan Kainuun liiton budjettiin ja osin rahoitusta voidaan kattaa tulevaisuusrahaston varoista.

Maakuntahallitus:

Keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan

ehdotuksen. Lisäksi maakuntahallitus edellyttää, että rahoitus tukee konkreettisesti biotalouden kehittämistä. Maakuntahallitukselle tulee raportoida vuosittain rahoituksesta ja toiminnan tuloksista.
